

Prószéky Gábor, Kornai András

**Papp Ferenc és az
„újrafelhasznált”
Szóvégmutató szótár**

Éke(zete)s anyanyelvünk

MIKROVILÁG: Beszélgetésünk résztvevői három különböző korosztályt képviselnek. A közös vonás: a számítógépes nyelvészet szeretete. Honnan ered ez az érdeklődés?

PAPP F.: Közel harminc éve, első generációs — tehát elektroncsöves — gépek kezdtem el a munkát. Nagyon lelkesek voltunk. Emlékszem, hogy Kalmár László is előadást tartott számítógépes nyelvészetről, sőt még szociológusok is érdeklődtek a téma iránt.

PRÓSZÉKY G.: 1979-ben egyetemistaként csöppentem bele a számítógépes nyelvészet izgalmas világába. Akkoriban alkalmazták először PROLOG-ot, s az MTA Nyelvtudományi Intézet és a SZTA KI közös vállalkozásaként magyar morfológiai elemző rendszert dolgoztunk ki.

BESSENYEI G.: Szerencsés csillagzat alatt születtem, hiszen gimnazistaként én már személyi számítógéppel dolgozhatok. Olyan programokat írok, amelyek a nyelvtan tanítását segíthetik.

Szavak, szavak,
szavak

MIKROVILÁG: Meglepő, de tény, hogy a nyelvészek elsők között kezdtek el foglalkozni a

DR. PAPP FERENC
akadémikus
**ELTE Általános
és Alkalmazott
Nyelvészeti Tanszék**
„Örömmel javítottam a hibákat”

PAJZS JÚLIA
MTA Nyelvtudományi
Intézet
*„A számítógépes
mondatgenerálás
rendkívül izgalmas”*

PRÓSZÉKY GÁBOR
Országos Pedagógiai
Könyvtár és Múzeum
*„Az UNESCO is támogatja
a nemzeti törekvéseket”*

BESSENYEI GÁBOR
Berzsenyi Dániel
Gimnázium
*„Szerencsés csillagzat
alatt születtem”*

val szemléltetném. Előfordulhat, hogy azt a szót: *csónak*, a számítógép a „csón” szó többes számaként értelmezi. Az sem lehetetlen, hogy egy ige többes szám harmadik személyű alakjának tekinti, mint például a „futnak” esetében. De az is lehet, hogy egy főnév birtokos személynévragjának értelmezi. Ami egy iskolás gyerek számára is természetes, az komoly nehézséget jelenthet a számítógépnek.

PAJZS J.: Egy másik izgalmas terület a számítógépes mondatgenerálás. A gép képes arra, hogy nyelvtanilag tökéletes mondatokat hozzon létre véletlenszerűen a szótárából. Ilyeneket például: a kutyája jól ugat a szobában este. Ez azonban csak formális szerkezet, a mondatnak nincs „lelke”, gondolati tartalma. Meg tudjuk határozni, hogyan épüljön fel (szintaxis), de azt nem, hogy mit mondjon (szemantika).

PRÓSZÉKY G.: Az ember — beleérző képessége révén — képes arra, hogy nyelvtanilag nem tökéletes mondat alapján is megértse a beszélő szándékát. A gép ilyen szempontból tökéletlenebb. A számítógépes nyelvészek nagy álma, hogy olyan rendszert fejlesszenek ki, amellyel társaloghatunk. Ez nagyon hasznos

MIKROVILÁG

A VSZM Közösségi Házban
a számítógépes nyelvészettel foglalkozó
szakembereket kérdeztük kutatási
eredményeikről.

1987. június